

Huvudman

Pysslingen förskolor och skolor AB
Organisationsnummer: 556035-4309
elsa.vernier@academedia.se

Beslut

Datum 2024-06-26
Dnr 2023:6691
Sida 1 (20)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Innovitaskolan Landskrona i Landskrona; nu fråga om uppföljning av beslut den 9 oktober 2023.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Pysslingen förskolor och skolor AB att senast **måndag den 18 november 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd och kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Pysslingen förskolor och skolor AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Pysslingen förskolor och skolor AB ska vidta följande åtgärder

Kränkande behandling

1. Se till att lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. (6 kap. 10 § skollagen)
Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden den 15 augusti 2024–15 november 2024. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 18 november 2024.
2. Se till att rektorn, när rektorn får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, anmäler detta till huvudmannen. (6 kap. 10 § skollagen) Huvudmannen ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden den 15 augusti 2024–15 november 2024. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 18 november 2024.

Särskilt stöd

1. För varje anmälan om behov av särskilt stöd för en elev som inkommer till rektorn ska rektorn starta en utredning. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden den 15 augusti 2024–15 november 2024 och vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 18 november 2024. (3 kap. 7 § skollagen).
2. För varje utredning om särskilt stöd som avslutas ska rektorn, eller den rektorn överlåtit beslutanderätten till, fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn ska dokumentera hur många sådana beslut som fattats under perioden 15 augusti 2024–15 november 2024. Denna dokumentation samt de genomförda utredningarna och beslutet ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 18 november 2024. (3 kap. 9 § skollagen)
3. Se till att beslut om anpassad studiegång och åtgärdsprogram är utformade enligt skollagens och förvaltningslagens bestämmelser om hur ett beslut ska vara utformat. Detta innebär bland annat att beslut om anpassad studiegång ska innehålla uppgifter om vilka avvikelser som görs från den av huvudmannen beslutade timplanen och att åtgärdsprogrammen ska innehålla uppgifter om datum för uppföljning, namn på person som ansvarar för uppföljningen samt elevens särskilda stöd och hur det ska tillgodoses. Samtliga utarbetade och aktiva åtgärdsprogram ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 18 november 2024. (3 kap 9 § skollagen samt 31–34 § förvaltningslagen (2017:900))

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen Pysslingen förskolor och skolor AB en anmärkning avseende brister rörande betygs-sättning. Pysslingen förskolor och skolor AB ska senast **måndag den 18 november 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 2 skollagen från att ingripa mot Pysslingen förskolor och skolor AB avseende brister rörande frånvaro och att ett åtgärdsprogram ska upprättas när en elev ges särskilt stöd. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser anmälan till socialnämnden och beslut om disciplinära åtgärder.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Ange kontorsadress. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:6691) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under höstterminen 2023 genomfört en tillsyn av Innovitaskolan Landskrona i Landskrona kommun. Tillsynen omfattade bestämmelser gällande extra anpassningar och särskilt stöd, garantin för tidiga stödinsatser, betygssättning, åtgärder vid kränkande behandling, frånvaro, disciplinära åtgärder, anmälan till socialnämnden, studiehandledning på modersmål och nationella prov.

Skolinspektionen förelade den 9 oktober 2023 Pysslingen förskolor och skolor AB att senast den 28 februari 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande särskilt stöd, betygssättning, åtgärder vid kränkande behandling, anmälan till socialnämnden, beslut om disciplinära åtgärder och frånvaro.

Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på den redovisning av vidtagna åtgärder som Pysslingen förskolor och skolor AB inkom med den 28 februari 2024 samt de uppgifter som framkom vid skolbesök vid intervjuer med elever, lärare, personal från elevhälsan samt rektorn den 20 mars och 8 april 2024. Som en del av tillsynen har även dokument granskats, bl.a. betygskatalogen för höstterminen 2023, åtgärdsprogram och frånvaroutredningar. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Pysslingen förskolor och skolor AB har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Åtgärder vid kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 9 oktober 2023 bedömde Skolinspektionen att verksamheten vid Innovitaskolan Landskrona inte uppfyllde skollagens krav vad gäller åtgärder vid kränkande behandling. Detta då personalen inte alltid anmälde till rektorn då de får kännedom om att en elev anses sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Rektorn anmälde i sin tur inte samtliga anmälningar om kränkande behandling som inkommit till henne vidare till huvudman.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att personalen vid skolan, inklusive rektorn, den 31 oktober 2023 deltagit vid en föreläsning om kränkande behandling som hölls av en jurist från huvudmannens organisation. Innehållet för föreläsningen var bland annat vad som utgör kränkande behandling i skollagens mening, personalens skyldighet att anmäla kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier till rektorn och vad en sådan anmälan behöver innehålla utifrån huvudmannens egna utredningsrutiner. Av ett bifogat bildspel från föreläsningen framgår att en anmälan om kränkande behandling på Innovitaskolan Landskrona ska innehålla uppgifter om vad som har hänt enligt de inblandade och hur eleven/eleverna kände sig, vad som medges och inte medges av de inblandade, eventuella vittnesbeskrivningar samt vilka åtgärder som vidtogs med anledningen av händelsen.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår vidare att det inkommit fyra kränkingsanmälningar till rektorn från skolpersonal under perioden 10 oktober 2023 till och med 20 februari 2024. Lika många

anmälningar av kränkande behandling har inkommit till huvudmannen från rektorn under samma tidsperiod. Tre av anmälningarna rör fysiska kränkningar, en av dem rör såväl fysisk som verbal kränkning. På frågan om de fyra kränkingsanmälningar som inkommit till rektorn mellan oktober 2023 till och med februari 2024 är en summa som är representativt utifrån det som personalen hör och ser bland eleverna på skolan svarar flera lärare och elevhälsan nej. Skolans kurator uppger vid intervjun att antalet borde varit högre. Flera av de intervjuade lärarna uppger vid intervjun att de fortfarande inte anmäler alla fall av kränkande behandling som de har kännedom om till rektorn. Lärarna uppger att de alltid löser de situationer som uppstår mellan eleverna, men att det inte är möjligt för dem tidsmässigt att hinna med att anmäla alla kränkningar som sker mellan eleverna på skolan. Huvudmannens rutin för att göra kränkingsanmälningar upplevs vara ett hinder för lärarna då det tar så lång tid för dem att fylla i en anmälan att det inte går att anmäla alla fall av kränkande behandling som sker under en skoldag. Lärarna uppger att det dels är huvudmannens anmälningssystem som är tidsödande, dels att en del av utredningen förväntas göras redan vid anmälan. Lärarna uppger att de tog upp detta med rektorn vid föreläsningen den 31 oktober 2023 då representanter från huvudman också deltog. Som exempel på sådant som inte anmäls uppger lärarna är vardagligt bråk och fula ord som de märker att elever tar illa vid sig av.

Elever uppger vid intervjuer att det sker kränkningar på skolan men att det finns skillnader mellan klasserna avseende hur vanligt förekommande kränkande behandling mellan elever är och vilken typ av kränkningar som sker. Lärarna, elevhälsan och rektorn uppger vid intervjuer att det generellt sett är ett lugnare klimat på skolan efter årsskiftet men att det finns problem med kränkningar och grupperingar i vissa klasser på skolan.

Vid intervju med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framkommer att det i en klass på skolan skett ett par kränkningar via sociala medier under slutet av höstterminen 2023 och vårterminen 2024. Rektorn ska ha varit delaktig i att hantera händelsen och har bland annat haft samtal med de inblandade eleverna. Rektorn uppger vid intervjun att hon inte anmält de kränkningar som skett till huvudman då rektorn själv inte fått någon kränkingsanmälan avseende händelserna från en lärare.

Rättslig reglering

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig

att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar inledningsvis att Pysslingen förskolor och skolor AB har vidtagit de åtgärder som Skolinspektionen förelade huvudmannen att vidta inom området i beslutet från den 9 oktober 2023. Skolinspektionen konstaterar dock att det trots detta fortsatt finns brister i Innovitaskolan Landskronas arbete mot kränkande behandling och att bristerna är desamma som vid föregående tillsyn. Av utredningen framgår att personal inte alltid anmäler till rektorn då de får kännedom om att en elev anses sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Rektorn anmäler inte heller i sin tur alla fall av kränkande behandling som hon har kännedom om till huvudman.

Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser där en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig en händelse är eller huruvida incidenten verkligen utgör kränkande behandling innan den anmäls till rektorn respektive huvudmannen. Vidare behöver en elev inte uttrycka det i termer av att ha blivit kränkt för att personal ska anses ha fått kännedom om elevens upplevelse av utsatthet. En elev kan exempelvis visa det på andra sätt eller uttrycka sig med andra ord och uppgiften kan också komma från annan person, såsom exempelvis elevens vårdnadshavare. Vissa händelser kan även till sin karaktär vara av sådant slag att personal borde ha förstått att eleven har känt sig utsatt exempelvis när personalen har bevittnat en händelse. Av utredningen framgår att personalen vid skolan har kännedom om detta men att de upplever att det inte är möjligt för dem tidsmässigt att anmäla alla fall av kränkande behandling som de har kännedom om till rektorn. Skolinspektionen vill i sammanhanget framhålla att en anmälan och en utredning av kränkande behandling är två skilda processer. Om huvudmannen delegerat en del av utredningsarbetet till skolpersonalen redan vid anmälningstillfället behöver huvudmannen också se till att det finns förutsättningar för personalen att genomföra detta. Huvudmannen har det yttersta ansvaret för arbetet mot kränkande behandling och kan rikta resurser till verksamheter där det finns problem. Rektorns skyldighet att anmäla uppgifter om kränkande behandling till huvudmannen är direkt kopplad till huvudmannens skyldighet att utreda uppgifterna. Anmälan till rektorn och huvudmannen ska därför göras skyndsamt. Rektorns anmälningsskyldighet omfattar alla fall av kränkande behandling som rektorn har kännedom om och oavsett hur rektorn fått kännedom om

kränkningen. Att lärare inte anmält kränkningen enligt skolans egna rutiner innebär inte rektorn undkommer sin anmälningsskyldighet till huvudman.

När uppgifter om kränkande behandling inte anmäls systematiskt medför det att huvudmannen inte kan agera för att säkerställa att en utredning skyndsamt startas. Det är därför viktigt att personal anmäler uppgifter om kränkande behandling till rektorn som sedan i sin tur anmäler uppgifterna vidare till huvudmannen. Om det finns brister i detta avseende får huvudmannen inte en samlad bild av de kränkningar som har skett på skolan. Huvudmannen har då inte någon möjlighet att inom ramen för sitt systematiska kvalitetsarbete vidta förebyggande åtgärder för att förhindra kränkningar på skolan framöver.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 9 oktober 2023 bedömde Skolinspektionen att verksamheten vid Innovitaskolan Landskrona inte uppfyllde skollagens krav vad gäller särskilt stöd. Detta då rektorn inte alltid skyndsamt startade en utredning om elevers eventuella behov av särskilt stöd när lärare lämnat en anmälan om att de befارar att en elev, trots extra anpassningar, inte kommer att uppfylla betygskriterierna eller de kriterier för bedömning som minst ska uppfyllas. Vidare konstaterade Skolinspektionen också att vårdnadshavare inte delgavs ett skriftligt beslut med överklagandehänvisning när rektorn efter en utredning fattat beslut om att en elev inte är i behov av särskilt stöd, och vårdnadshavare delgavs inte ett skriftligt beslut med överklagandehänvisning när en elevs åtgärdsprogram hade avslutas.

Utredning av särskilt stöd

Vid intervju med lärare, rektorn och elevhälsan framkommer att det för två namngivna elever inte skyndsamt har startats en utredning om behov av särskilt stöd trots att en lärare anmält att denne befارar att eleven trots extra anpassningar inte kommer att uppfylla betygskriterierna eller de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. En av eleverna uppges av en lärare vara anmäld till rektorn i december 2023. Den andra eleven uppgav elevhälsan vid intervjun höstterminen 2023 vara anmäld den 11 september 2023 och att en utredning av särskilt stöd skulle startas för eleven. Elevhälsan uppger vid intervjun i april 2024 att någon utredning av särskilt stöd fortfarande inte startats för eleven, det gjordes i stället en frånvaroutredning och att skolan avvaktat med att göra en utredning av särskilt stöd i väntan på resultatet av en extern utredning för eleven. Rektorn säger sig vid intervjun inte känna till att det inkommit en anmälan för eleven.

Beslut om särskilt stöd

Vid intervju med elevhälsan framkommer att beslut om att inte upprätta ett åtgärdsprogram fattats för två elever under slutet av höstterminen 2023.

För den ena eleven angavs i elevens utredning om behov av särskilt stöd som Skolinspektionen granskade hösten 2023 att ett åtgärdsprogram skulle upprättas för eleven i september 2023. Elevhälsan uppger vid intervjun vårterminen 2024 att åtgärdsprogrammet aldrig utarbetades för eleven. I stället fattades beslut vid höstlovet 2023 om att inte upprätta ett åtgärdsprogram för eleven då de extra anpassningarna ansågs tillräckliga för eleven. Rektorn uppger vid intervjun att något beslut om att inte utarbeta ett åtgärdsprogram inte fattats för eleven då det inte inkommit någon ny anmälan från en lärare gällande den eleven. Något skriftligt beslut har således inte heller delgetts vårdnadshavarna.

Den andra eleven uppgav elevhälsan vid intervjun höstterminen 2023 att det efter Skolinspektionens skolbesök skulle startas en utredning om behov av särskilt stöd för. Vid intervjun vårterminen 2024 uppgav elevhälsan att utredningen avslutades för eleven under november–december 2023. Det beslutades efter det om att inte utarbeta ett åtgärdsprogram för eleven. Rektorn uppger vid intervjun att hon inte känner till att utredningen avslutats för eleven. Huvudmannen uppger i den skriftliga kompletteringen att utredningen inte avslutats ännu för eleven, men att extra anpassningar har fungerat väl för eleven och anses räcka.

Av skolans arbetsgång för anmälan och utredning om elevers behov av särskilt stöd samt intervjuer med elevhälsan framkommer att lärare ska anmäla elever som de befärar inte kommer att uppfylla betygsriterierna eller de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas trots att eleven extra getts extra anpassningar till rektorn via en blankett eller muntligt till någon av elevhälsans representanter som deltar vid lärarnas arbetslagsmöte. Vid skolans EHT (elevhälsoteam) möten där rektorn och elevhälsans representanter deltar tas sedan beslut om det ska startas en utredning om behov av särskilt stöd för eleven. Lärarna och elevhälsan gör sedan olika delar av utredningen. Specialpedagogen eller specialläraren gör sedan den pedagogiska bedömningen av underlaget i utredningen. I det ingår att formulera vad eleven har för behov av samt varför behovet finns. Resultatet av utredningen tas upp på ett EHT-mötet där rektor och elevhälsans representanter deltar. Någon av speciallärarna eller specialpedagogen utarbetar sedan ett åtgärdsprogram för eleverna.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder samt av intervjuer framgår att inget åtgärdsprogram har avslutats för någon elev på skolan under perioden 10 oktober 2023 fram till 15 februari 2024.

Utformning av beslut om anpassad studiegång och åtgärdsprogram

Skolinspektionen har tagit del av och granskat sjutton åtgärdsprogram för elever på Innovitaskolan Landskrona vårterminen 2024.

Fem av åtgärdsprogrammen innehåller även beslut om anpassad studiegång. I fyra av dessa beslut framgår det inte i elevens åtgärdsprogram om de ämnen som listas är sådana som eleven ska läsa fortsatt eller om ämnena ska tas bort från elevens utbildning. Det framgår inte heller om ett ämne helt ska tas bort från elevens schema eller om anpassningen gäller enbart i vissa delar av ämnet. För en av eleverna framgår till exempel bara att eleven ska sluta en timme tidigare än övriga elever i klassen. För en annan elev framgår det av åtgärdsprogrammet att eleven ska ges mer tid i svenska, matematik, engelska samt att eleven utöver det ska läsa idrott och hälsa, slöjd, historia, samhällskunskap och biologi. För en elev anges i åtgärdsprogrammet att ämnet fysik ska anpassas bort. Vid intervju med lärare och elevhälsan framkommer att eleven nu läser fysik. Rektorn uppger vid intervjun att det inte är aktuellt att utarbeta ett nytt åtgärdsprogram för eleven med korrekt information om vilka ämnen som anpassats bort för eleven. För en elev uppger rektorn att det är ytterligare ämnen som anpassats bort för eleven än det som anges i elevens åtgärdsprogram. Dessutom läser eleven inte de ämnen som eleven ska läsa i sin helhet vilket inte framgår av åtgärdsprogrammet.

Av de totalt sjutton granskade åtgärdsprogrammen saknas uppgiften om vem inom skolans organisation som ansvarar för att följa upp och utvärdera åtgärdsprogrammet för en elev. I elevens åtgärdsprogram har datumet för när åtgärdsprogrammet ska följas upp och utvärderas passerats. Uppföljningen har skett men något nytt datum för uppföljning och utvärdering har inte skrivits in i åtgärdsprogrammet. Detta gäller för ytterligare en elev på skolan. För en elev saknas helt en beskrivning av elevens behov av särskilt stöd och hur behovet ska tillgodoses. Enbart ordet personell resurs återfinns i den delen av elevens åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens eventuella behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en

elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges, i en annan elevgrupp eller enskilt, i form av distansundervisning och annan undervisning, eller i form av anpassad studiegång. Om en utredning enligt 3 kap. 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Beslut av en rektor får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd i fråga om åtgärdsprogram, särskilt stöd i en särskild undervisningsgrupp eller enskilt samt anpassad studiegång. (28 kap. 16 § skollagen)

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt skollagen hos en enskild huvudman tillämpas bland annat följande bestämmelser i förvaltningslagen: 31 § om dokumentation av beslut, 32 § om motivering av beslut samt 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till. (29 kap. 10 § skollagen)

En myndighet som meddelar ett beslut i ett ärende ska så snart som möjligt underrätta den som är part om det fullständiga innehållet i beslutet, om det inte är uppenbart obehövt. Om parten får överklaga beslutet ska han eller hon även underrättas om hur det går till. En underrättelse om hur man överklagar ska innehålla information om vilka krav som ställs på överklagandets form och innehåll och vad som gäller i fråga om ingivande och överklagandetid. Myndigheten bestämmer hur underrättelsen ska ske. En underrättelse ska dock alltid vara skriftlig om en part begär det. (33 § förvaltningslagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar inledningsvis att rektorn inte har avslutat några åtgärdsprogram för elever efter Skolinspektionens beslut den 9 oktober 2023. Vid uppföljningen av ärendet har Skolinspektionen således inte kunnat konstatera fortsatta brister avseende att åtgärdsprogram ska avslutas med ett skriftligt beslut som är överklagningsbart. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Bristerna kvarstår dock avseende utredning av särskilt stöd och beslut om särskilt stöd efter slutförd utredning. Därtill har nya brister tillkommit inom området särskilt stöd avseende utformning av beslut om anpassad studiegång och åtgärdsprogram.

Utredning om elevers behov av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att skolan inte alltid skyndsamt utreder elevers eventuella behov av särskilt stöd, även om det framkommit att det befaras att eleverna, trots att de getts extra anpassningar, riskerar att inte uppfylla betygskriterierna eller de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Av utredningen framgår att rektorn fortfarande inte initierat en utredning av en elevs behov av särskilt stöd tre respektive sex månader efter att en anmälan inkommit från en lärare. Skolan lever därmed fortsatt inte upp till skollagens krav på att en utredning ska startas skyndsamt efter att en sådan anmälan inkommit till rektorn.

En rektor, eller den som uppgiften är delegerad till, är alltid skyldig att starta en utredning efter att denne har mottagit en anmälan om särskilt stöd. Enligt Skolinspektionen föreligger det mot denna bakgrund brister i skolans arbete med utredningsskyldigheten. Därutöver är det problematiskt att elevhälsan och rektorn inte har kännedom om samtliga de elever som lärarna uppger att de har gjort en anmälan om. Om en elevs behov inte utreds skyndsamt, eller inte utreds alls, riskerar eleven helt eller i vart fall under en viss tid, bli utan det särskilda stöd som eleven kan ha rätt till.

Beslut om särskilt stöd

Utredningen visar att verksamheten vid Innovitaskolan Landskrona fortsatt inte lever upp till skollagens krav att rektorn efter varje avslutad utredning om en elevs behov av särskilt stöd ska fatta beslut om att utarbeta eller inte utarbeta ett åtgärdsprogram. Visserligen uppger huvudmannen att för en av eleverna har utredningen inte avslutats men då huvudmannen samtidigt gjort bedömningen att extra anpassningar anses räcka för eleven bedömer Skolinspektionen att utredningen kan anses vara avslutad.

Vårdnadshavare delges därmed fortsatt inte alltid ett skriftligt beslut med överklagandehänvisning när rektorn efter en utredning fattar beslut om att en elev inte är i behov av särskilt stöd. Vårdnadshavaren går med det miste om möjligheten att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd. Det är med det av stor vikt att skolan vid varje tillfälle som rektorn mottar en anmälan om att en elev, trots extra anpassningar, befaras inte uppfylla betygskriterierna eller de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas skyndsamt startar en utredning som avslutas med ett beslut om att upprätta eller inte upprätta ett åtgärdsprogram.

Utformning av beslut om anpassad studiegång och åtgärdsprogram

Flertalet av de beslut om anpassad studiegång som Skolinspektionen granskat i ärendet är otydligt utformade. Av besluten om anpassad studiegång för dessa elever framgår inte vilka avvikelser som görs från den av huvudmannen beslutade timplanen samt de mål som annars gäller för utbildningen, för att tillgodose elevernas behov av särskilt stöd. Skolinspektionen bedömer därför att fyra av de fem beslut om anpassad studiegång som Skolinspektionen har tagit del av är inte fattade i enlighet med författningarnas krav.

Tre av åtgärdsprogrammen som granskats vid tillsynen uppfyller inte författningarnas krav vad gäller aktuella datum för uppföljning av åtgärdsprogrammet, namn på den person som ansvarar för uppföljningen samt att elevens särskilda stöd och hur det ska tillgodoses.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Eftersom Pysslingen förskolor och skolor AB:s verksamhet vid Innovitaskolan Landskrona inte uppfyller de krav som följer av föreskrifter som gäller för verksamheten finns det skäl att förelägga Pysslingen förskolor och skolor AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att uppfylla författningarnas krav.

Anmärkning**Betygsättning****Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

I beslut den 9 oktober 2023 bedömde Skolinspektionen att verksamheten vid Innovitaskolan Landskrona inte uppfyllde skollagens krav vad gäller betygsättning. Detta då rektorn, tillsammans med undervisande lärare, vid flera tillfällen signerat betyg i betygskatalogen när en lärare saknar lärarlegitimation eller behörighet i ämnet läraren undervisar i. Samt att elevers slutbetyg ändras i betygskatalogen baserat på elevens prestationer efter att terminsbetygs har satts i ämnen men utan att eleven genomgått en prövning av hela ämnet vid lovskolan under sommarlovet.

Enligt huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder har Innovitaskolan Landskronas skolchef den 31 oktober 2023 haft en muntlig genomgång

med all personal samt rektor, av där författningarna avseende betygsättning tydliggjordes och det fanns möjlighet för deltagarna att ställa frågor. Huvudmannen har upprättat en rutin för prövning av betyg som Skolinspektionen har granskat i ärendet. Av rutinen framgår hur prövning av betyg ska genomföras. Samt hur prövningen ska dokumenteras, bedömas och betygssättas. I rutinen anges särskilt hur prövning av betyg vid den obligatoriska lovskolan för elever som fått slutbetyg i årskurs 9 ska gå till.

Skolinspektionen har i uppföljningen tagit del av och granskat Innovita-skolan Landskronas signerade betygskatalog för höstterminen 2023. Av betygskatalogen framgår att rektorn inte har signerat några betyg. Lärare som saknar lärarlegitimation har signerat betyget i de ämnen läraren undervisar i tillsammans med en legitimerad lärare.

Av betygskatalogen framgår även att betyget i betygskatalogen för två elever i årskurs 6 i ämnet idrott och hälsa förändrats höstterminen 2023. Det ursprungliga betyget har strukits över i betygskatalogen. Det går inte att avgöra vilket betyg eleverna ursprungligen har haft. Bakom överstrykningen finns ett E noterat med bläckpenna, därefter finns ordet simning samt ett datum samt antecknat. Rektorn uppger vid intervjun att det är en ändring av betyget som gjorts och att det är samma lärare som signerat det ursprungliga betyget som genomfört ändringen.

Rättslig reglering

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. (3 kap. 16 § skollagen)

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Den som vill ha betyg från grundskolan har rätt att genomgå prövning för betyg. Denna kan avse hela utbildningen i grundskolan eller ett eller flera ämnen som ingår i utbildningen. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg i ett avslutat ämne eller slutbetyg från grundskolan. Den som har fått undervisning i lovskola enligt 10 kap. 23 b § andra stycket ska av huvudmannen erbjudas att i anslutning till lovskolan genomgå prövning för betyg i de ämnen undervisningen i lovskolan har avsett. (10 kap. 23 § skollagen)

En huvudman ska, för elever som inte har deltagit i frivilligt i anordnad lovskola i minst 50 timmar mellan augusti det år eleven påbörjade årskurs

9 till och med vårterminen påföljande år, erbjuda lovskola till elever som har avslutat årskurs 9 utan att ha uppnått behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Lovskolan ska anordnas i juni samma år som eleven avslutat årskurs 9 och uppgå till sammanlagt minst 50 timmar. (10 kap. 23 b § skollagen)

Den som redan har slutbetyg från grundskolan har efter prövning i ett eller flera ämnen rätt att få ett nytt slutbetyg. Rektorn ska utfärda betyg efter prövning. Om prövningen avser hela utbildningen, får rektorn inte uppdra åt någon annan att utfärda slutbetyg. (6 kap. 21–22 §§ skolförordningen (2011:185))

Rättelser och ändringar ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad. (15 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123))

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen avhjälpit bristerna avseende att rektorn signerar betyg tillsammans med lärare som saknar legitimation samt att elevers slutbetyg ändras i betygskatalogen utan att eleven har gått igenom en prövning i hela ämnet.

Av utredningen framgår emellertid att det genomförts ändringar i betygskatalogen som inte lever upp till författningarnas krav på hur sådana ska anges i betygskatalogen. Det framgår inte om det är en ändring eller rättelse som genomförts, vem som har genomfört ändringen eller vilket betyg eleven ursprungligen hade.

Skolinspektionen bedömer därmed att det fortsatt finns brister inom området betygsättning vid Innovitaskolan Landskrona.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Pysslingen förskolor och skolor AB:s verksamhet vid Innovitaskolan Landskrona uppfyller inte författningarnas krav vad gäller betygsättning. Utredningen visar att bristen är begränsad till enstaka fall. I övrigt uppfyller betygskatalogen författningarnas krav. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Pysslingen förskolor och skolor AB en anmärkning.

Avstående från ingripande

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 9 oktober 2023 bedömde Skolinspektionen att verksamheten vid Innovitaskolan Landskrona inte uppfyllde skollagens krav vad gäller frånvaro. Detta då de frånvaroutredningar som Skolinspektionen granskade vid Innovitaskolan Landskrona inte kartlade elevens hela situation. Av utredningarna framgick inte att skolan utrett anledningen till elevens frånvaro eller vilka åtgärder skolan behöver vidta för att eleven ska öka sin närvaro.

Skolinspektionen har vid uppföljningen tagit del av och granskat skolans frånvaroutredningar för sex elever på Innovitaskolan Landskrona. Frånvaroutredningarna är genomförda enligt en ny mall som utarbetats och implementerats under höstterminen. För tre av eleverna framgår i elevens frånvaroutredning på vilket sätt elev, vårdnadshavare och elevhälsan medverkat i utredningen, en kartläggning av oron till frånvaron där den som genomför utredningen beaktar såväl faktorer som är kopplade till skolan, individen och till sociala faktorer i elevens hemmiljö, om eleven har utretts för särskilt stöd eller har kontakt med andra myndigheter. Detta följs sedan av en analys- och bedömningsdel och slutligen en framtidssyftande del avseende vilka åtgärder skolan och hemmet har tänkt vidta för att öka elevens närvaro vid utbildningen. För en elev uppger rektorn att frånvaroutredningen inte är avslutad då elevens frånvaromönster förändrats. De två resterande eleverna uppger rektorn att frånvaroutredningen är avslutad för. I deras frånvaroutredningar saknas den analys och bedömningsdel samt de framtidssyftande åtgärderna som återfinns i de tre elever som även de har en avslutad utredning. Rektorn uppger som svar på frågan varför dessa två elever inte har med de delarna att det troligtvis beror på att de har en gammal version av mallen för frånvaroutredningen. Mallen har reviderats i två omgångar.

Rättslig reglering

Om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas (7 kap. 19 a § skollagen).

Orsakerna till en elevs frånvaro ska utredas i samråd med den berörda eleven och elevens vårdnadshavare (Barnkonventionen artikel 3 och 12 samt 1 kap. 10 § skollagen).

Av förarbetena till skollagen framgår bland annat följande. Rektor har en skyldighet att skyndsamt utreda upprepade eller längre frånvaro. Syftet med en frånvaroutredning är att skolan ska upptäcka och agera tidigt för att motverka frånvaro hos eleverna. Fokus vid utredningen bör vara att kartlägga orsakerna till frånvaron och att utredningen utgör ett underlag för att sätta in de åtgärder som behövs för att komma till rätta med elevens frånvaro. För att identifiera orsakerna till frånvaron behöver utredningen omfatta elevens hela situation. En utredning om frånvaro ska genomföras i samråd med elevhälsan (prop. 2017/18:182 s. 56 ff.).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det fortsatt finns brister avseende att en frånvaroutredning ska kartlägga elevens hela situation. Genom att huvudmannen genomfört ytterligare en revidering av mallen för frånvaroutredning för att säkerställa att frånvaroutredningen ska kartlägga hela elevens situation bedömer Skolinspektionen att huvudmannen själv uppmärksammat bristen och vidtagit åtgärder. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen säkerställer att de elever på skolan vars frånvaroutredning inte innehåller delarna analys, bedömning och framåtsyftande åtgärder kompletteras.

Ett åtgärdsprogram ska upprättas när en elev ges särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 9 oktober 2023 bedömde Skolinspektionen att verksamheten vid Innovitaskolan Landskrona inte uppfyllde skollagens krav vad gäller särskilt stöd. Detta då elever på skolan gavs särskilt stöd utan att ett åtgärdsprogram hade upprättats.

Lärare och elevhälsan uppger vid intervjuer att två elever på skolan har getts enskild undervisning eller undervisning i mindre grupp av speciallärare 2–4 lektioner i veckan sedan starten av höstterminen 2023. Elevhälsan och lärarna bedömer elevernas behov av insatsen som varaktigt. Ingen av de båda eleverna har ett utarbetat åtgärdsprogram. Lärare och elevhälsan uppger vid intervjuer att eleverna har anmälts till rektorn för särskilt stöd och en utredning av särskilt stöd har startats. Rektorn uppger att det kommer att upprättas ett åtgärdsprogram för de båda eleverna.

Huvudmannen uppger i en skriftlig komplettering som inkom till Skolinspektionen den 7 maj 2024 att elevernas utredning av särskilt stöd ännu inte avslutats för någon av eleverna och att ingen av dem således har åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att två elever på skolan har getts särskilda stödinsatser, som är att anse som ingripande och som därför inte ska vara mer omfattande eller pågå under längre tid än vad som är nödvändigt, utan att dessa har beslutats i ett åtgärdsprogram. Att elever ges särskilda stödåtgärder utan att dessa beslutats i ett åtgärdsprogram är en brist i verksamheten.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2). Pysslingen förskolor och skolor AB:s verksamhet vid Innovitaskolan Landskrona uppfyller inte författningarnas krav vad gäller frånvaro och att ett åtgärdsprogram ska upprättas när en elev ges särskilt stöd.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtar nödvändig rättelse genom att ha genomfört ytterligare en revidering av mallen för frånvaroutredning för att säkerställa att frånvaroutredningen ska kartlägga hela elevens situation.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtar nödvändig rättelse avseende att elever ges särskilt stöd utan att ha ett utarbetat åtgärdsprogram genom att starta en utredning av särskilt stöd för eleverna.

Områden utan konstaterade brister

Anmälan till socialnämnden

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 9 oktober 2023 bedömde Skolinspektionen att verksamheten vid Innovitaskolan Landskrona inte uppfyllde skollagens krav vad gäller anmälan till socialnämnden. Detta då utredningen visade att skolans anställda inte alltid lämnar en anmälan till socialnämnden vid misstanke om att ett barn far illa.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att huvudmannens jurist i september månad 2023 förde samtal med rektorn gällande personalens anmälningsskyldighet till socialnämnden. Skolans kurator hade sedan den 30 oktober en genomgång med hela personalgruppen kring anmälningsskyldigheten.

Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor framkommer att det under höstterminen 2023 utarbetats och implementerats en ny rutin vid skolan för anmälan till socialnämnden vid misstanke om ett barn far illa. Den nya rutinen innebär att lärare kontaktar skolans kurator vid misstanke om att ett barn far illa och kuratorn gör sedan en anmälan till socialnämnden. En lärare uppger vid intervjun att hen upplever att den nya rutinen är ett hinder och att läraren kan få signalerat till sig vid olika forum vid skolan att det inte är någon idé att göra en anmälan till socialnämnden då socialtjänsten ändå inte kommer att starta en utredning. Några lärare säger sig känna igen att det förekommer att detta signaleras på skolan men att de känner till sin anmälningsskyldighet och då anmäler själva. Lärarna ger exempel på elever som de anser att det borde ha gjorts en anmälan till socialnämnden för. Kuratorn uppger vid intervjun att det aldrig förekommit att hen inte lämnat en anmälan till socialnämnden när en lärare kontaktat kuratorn och haft oro för en elev. De elever som lärarna gett som exempel på elever som skolan borde ha gjort en anmälan till socialnämnden för har kuratorn anmält. Kuratorn uppger vidare att hen däremot försöker få lärarna att beskriva sin oro lite mer utförligt för att det ska vara möjligt för socialtjänsten att starta en utredning. Rektorn uppger vid intervjun och i huvudmannens synpunkter på tjänsteanteckningen att hon inte alls känner igen att den nya rutinen skulle utgöra ett hinder för lärare att anmäla misstanke om att ett barn far illa till socialnämnden. Totalt har kurator gjort 28 anmälningar till socialnämnden sedan september 2023. Det finns inte något som hindrar lärare från att själva lämna sin anmälan till socialnämnden. Rutinen är inte tvingande, läraren måste inte gå via kuratorn vid misstanke om att ett barn far illa.

Rättslig reglering

Bestämmelser om skolpersonals skyldighet att anmäla till socialnämnden att ett barn kan behöva nämndens skydd finns i 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453). (29 kap. 13 § skollagen)

Anställda hos myndigheter vars verksamhet berör barn och unga är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. (14 kap. 1 § socialtjänstlagen)

Var och en som får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa bör anmäla detta till socialnämnden. (14 kap. 1 c § socialtjänstlagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslut om disciplinära åtgärder**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

I beslut den 9 oktober 2023 bedömde Skolinspektionen att verksamheten vid Innovitaskolan Landskrona inte uppfyllde skollagens krav vad gäller beslut om disciplinära åtgärder. Detta då utredningen visade att en personal på skolan, istället för skolans rektor, fattat beslut om att stänga av en elev höstterminen 2023.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att Innovitaskolan Landskronas skolchef den 31 oktober 2023 höll en muntlig genomgång om disciplinära åtgärder för skolans personal och rektor. Under genomgången gick skolchefen igenom regelverket avseende disciplinära åtgärder och deltagarna fick möjlighet att ställa frågor.

Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor framkommer inte annat än att skolans personal har kännedom om vilka beslut om disciplinära åtgärder som får fattas av vilken person på skolan. Lärarna uppger vid intervjuer att det är sällan som någon elev behöver stängas av från utbildningen. Det har skett vid ett tillfälle under vårterminen 2023 och rektorn var då den person som fattade beslut om avstängningen. Lärare fattar beslut om kvarsittning.

Rättslig reglering

Disciplinära åtgärder enligt 5 kapitlet skollagen får vidtas endast om de står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter (5 kap. 6 § skollagen).

I grundskolan får rektorn besluta att stänga av en elev helt eller delvis om eleven agerar på ett sådant sätt att andra elevers eller personals säkerhet bedöms vara hotad. Rektorn får även besluta att stänga av en elev helt eller delvis om åtgärder enligt 5 kap. 13 § inte är tillräckligt ingripande eller inte är möjliga att genomföra eller det finns särskilda skäl med hänsyn till elevens beteende, och det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta beslutet. (5 kap. 14 § skollagen.)

Ett beslut enligt 5 kap. 14 § får innebära avstängning endast under den tid som behövs för en skyndsam utredning av vilka andra åtgärder som kan behövas. En elev får inte stängas av för en längre tidsperiod än en vecka och inte heller vid fler tillfällen än två gånger per kalenderhalvår. (5 kap. 15 § skollagen).

Rektorn ska informera huvudmannen när han eller hon har fattat ett beslut om avstängning. Om eleven är under 18 år ska även socialnämnden informeras om beslutet. (5 kap. 16 § skollagen.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av enhetschefen Anna Bergqvist.

Utredaren Maria Klasson har varit föredragande.

I ärendets slutliga handläggning har även och utredaren Luca Nesi medverkat.